

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร
จังหวัดสมุทรสาคร

Factors Related to Public Participation in The Local Development Plan
of Tha Chin Subdistrict Municipality, Amphoe Mueang Samutsakorn,
Samutsakorn Province

กฤติภณ สิทธิเสรี¹ เกวลิน ศीलพิพัฒน์²

Krittiphon Sitthiseri, Kevalin Silphiphat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่น 2. ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยจำแนกตามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น 4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test / One-way ANOVA และไคสแควร์ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนในเทศบาลตำบลท่าจีน มีระดับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมในระดับปานกลาง 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและหมู่ที่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วม ๆ ไม่ต่างกัน 3) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

Received: 2022-07-12 Revised: 2022-08-26 Accepted: 2022-08-28

¹ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Faculty of Social Sciences, Kasetsart University.

Corresponding Author e-mail: s.krittiphon@gmail.com

² คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Faculty of Social Sciences, Kasetsart University

คำสำคัญ (Keywords): แผนพัฒนาท้องถิ่น; การมีส่วนร่วมของประชาชน; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this study were 1. to study the level of people's participation in the local development plan, 2. to examine the Differences in participation in the local development plans, Tha Chin Subdistrict Municipality, classified by personal factors, 3. to examine the Differences in participation in local development plans, Tha Chin Subdistrict Municipality, classified by participation behavior in local development plans, 4. to examine the Factors relating to public participation in the local development plans, Tha Chin Subdistrict Municipality, Mueang Samut Sakhon District, Samut Sakhon Province. The sample group used in the study were 400 people living in the area of Tha Chin Subdistrict Municipality. Data collection tool was questionnaires The statistics used in the data analysis were percentage, mean, frequency, standard deviation, t-test, Analysis of Variance (ANOVA), and test of independence (Chi-square Test) with statistical significance .05. The result shows that 1) People in the area of Tha Chin Subdistrict Municipality, Mueang Samut Sakhon District, had overall participation in a moderate level. 2) The hypothesis testing results revealed that the sample with different ages, occupations, average monthly incomes, and who live in different villages had different level of participation in the local development plans of the local administrative organizations, differed statistically at the .05 level of significance. While the samples with different levels of education had no different level of participation. 3) Different participation behaviors of participation in the local development plans of the local administrative organizations, differed statistically at the .05 level of significance. 4) we found that Participation in local development plans factors were in individual Internal factor, stimulate from another person factor and Compensation factor related to the participation in local development plans of local administrative organizations, Tha Chin Subdistrict Municipality, Mueang Samut Sakhon District, had a statistical significance of .05.

Keywords: Local Development Plan; public participation; local administrative organizations

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (2560) และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561) ในด้านที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นและมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้มีการบริหารจัดการตนเองได้ผ่านการกำหนดนโยบายและหลักการสำคัญของรัฐ ในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดทิศทางการให้ความสำคัญในการบริหารจัดการตนเอง และรัฐได้มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจและให้อิสระในการบริหารงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเพิ่มกระบวนการและบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องจัดให้มีขั้นตอนหรือกระบวนการในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานด้วย

การที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการที่ประชาชนจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงการที่ประชาชนให้ความสำคัญหรือคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ หากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการในการพัฒนาท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คาดหวังได้มากขึ้น เมื่อพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงตามเป้าหมายแล้วนั้น จะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างก้าวกระโดด ตลอดจนนำความเจริญมาสู่ภาพรวมของประเทศได้ในระยะยาว

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลทั้ง 31 ข้อ เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมการประกอบอาชีพ การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว การจัดระเบียบและรักษาความสะอาด การพัฒนาก่อสร้างการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าว เทศบาลจึงเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดหน่วยงานหนึ่ง ดังนั้น การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของเทศบาลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่มากที่สุด จึงจำเป็นต้องสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเหมาะสม โดยที่ต้องทราบถึง

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ว่าอยู่ในระดับมากหรือน้อยเพียงใด และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยวิธีหรือช่องทางใดเป็นสำคัญ

จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นแผนงานที่แสดง วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และรายละเอียดของโครงการที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณในแต่ละปี ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาพื้นที่ของแต่ละท้องถิ่น และต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่ความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้เลือกศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เนื่องจากเป็นจังหวัดในเขตอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ลำดับต้น ๆ ของประเทศและมีงบประมาณที่พร้อมต่อการดำเนินการพัฒนาในแต่ละด้าน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองมักจะมีงบประมาณที่ค่อนข้างสูง และเทศบาลตำบลท่าจีนมีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองและเป็นเทศบาลขนาดกลาง มีพื้นที่ไม่มากเมื่อเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง ประกอบกับเทศบาลตำบลท่าจีนมีความพร้อมในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ ผู้วิจัยจึงตัดสินใจศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
 - 1.1 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
 - 1.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน

- 1.3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
- 1.4 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
- 1.5 ประชาชนที่มีหมู่ที่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
2. ประชาชนที่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
 - 2.1 ประชาชนที่เคยเข้าร่วมและไม่เคยเข้าร่วมการประชุมหรือประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
 - 2.2 ประชาชนที่มีลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - 3.1 ปัจจัยภายในบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - 3.2 ปัจจัยการผลักดันจากบุคคลอื่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - 3.3 ปัจจัยที่เป็นผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยได้ดำเนินการสังเคราะห์พฤติกรรมมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น ออกเป็น 1) การเข้าร่วมการประชุมหรือประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 2) ลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของปรัชญา เวสารัชช์ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2528) ได้กำหนดองค์ประกอบใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยภายในบุคคล 2) ปัจจัยการผลักดันจากบุคคลอื่น และ 3) ปัจจัยที่เป็นผลตอบแทนและในส่วนการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของ Cohen and Uphoff (Cohen and Uphoff, 1977) ในองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร คือ ประชาชนเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 7 หมู่บ้าน มีประชาชนทั้งหมด จำนวน 12,189 คน (แผนพัฒนาตำบลท่าจีน, 2564) และทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง

โดยใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และจำแนกตามหมู่บ้าน

3. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมู่ที่อาศัย ในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแบบสอบถามเป็นแบบลักษณะปลายปิด Check list ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามความเป็นจริง ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแบบสอบถามเป็นแบบลักษณะปลายปิด Check list ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามความเป็นจริง และ ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Likert's rating scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามความรู้สึก และความเชื่อเชิงประมาณค่าใน 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.96

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นและนำมาตรวจสอบข้อมูล (Editing) เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อไปดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1) สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูล 2) สถิติการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ Independent t-test ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ค่าสถิติ One-way ANOVA ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการค่าสถิติ Chi-square ซึ่งเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยนี้ จำนวน 400 คน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 และเพศหญิง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีอาชีพเอกชน (พนักงานบริษัท,รับจ้างทั่วไป) จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 อาชีพธุรกิจส่วนตัว (ค้าขาย,เกษตรกร) จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 อาชีพรับราชการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,001 - 15,000 บาท จำนวน 104 คิดเป็นร้อยละ 26 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 30,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 รายได้เฉลี่ยมากกว่า 50,001 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$, $S.D.=1.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.18$, $S.D.=0.92$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจรวมทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน($\bar{X}=2.92$, $S.D.=1.29,1.28$) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ ($\bar{X}=2.84$, $S.D.=1.29$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.92	1.29	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	2.92	1.28	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.18	.92	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.84	1.29	ปานกลาง
ปัจจัยการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม	3.02	1.08	ปานกลาง

การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายแต่ละด้าน ดังนี้ (1.) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด ได้แก่ การได้รับผลประโยชน์ในด้านสาธารณสุข เช่น การตรวจสุขภาพ การให้ความรู้เรื่องโรคภัยต่าง ๆ ที่ระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ การได้รับผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ เช่น ส่งเสริม การฝึกอาชีพ การเพิ่มรายได้ ของคนในชุมชน/หมู่บ้าน ที่ระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 2.73$) (2.) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค ของชุมชน/หมู่บ้าน ในการประชุมหรือการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.95$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ การได้จัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการของชุมชน ในการประชุมหรือการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.89$) (3.) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด ได้แก่ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการของเทศบาลตามพัฒนาท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.94$) และการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการของเทศบาลตามพัฒนาท้องถิ่น เช่น การประสานงานระหว่างประชาชนกับเทศบาลการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ ($\bar{X} = 2.94$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์เชิญชวน ให้คนในชุมชนเข้าร่วมในการประชุม/การประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.90$) (4.) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด ได้แก่ การเสนอแนะการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ($\bar{X} = 2.87$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ การร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานของโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.79$)

การทดสอบการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการทดสอบเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามกลุ่มอายุ ระดับการศึกษา กลุ่มอาชีพ รายได้เฉลี่ยรายเดือน และหมู่ที่อาศัย พบว่าประชาชนที่มีกลุ่มอายุ กลุ่มอาชีพ รายได้เฉลี่ยรายเดือน และหมู่ที่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครแตกต่างกัน และประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครไม่แตกต่างกัน และการทดสอบเปรียบเทียบพฤติกรรม

การมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ประชาชนที่เคยเข้าร่วมและไม่เคยเข้าร่วมการประชุมหรือประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น และประชาชนที่มีลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน มีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นพบว่า ปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยการผลักดันจากบุคคลอื่น และปัจจัยการผลักดันจากบุคคลอื่น มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การสรุปผลสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าจีน โดยรวม พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, S.D.=0.92) ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด จากผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์ในด้านสาธารณสุข เช่น การตรวจสุขภาพ การให้ความรู้เรื่องโรคภัยต่าง ๆ ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด อาจเพราะเทศบาลมีการดำเนินกิจกรรม/โครงการ งบประมาณในส่วนนี้ในสัดส่วนที่มากทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ในด้านสาธารณสุขมีจำนวนที่เยอะ ขณะที่การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ เช่น ส่งเสริมการฝึกอาชีพ การเพิ่มรายได้ ของคนในชุมชน/หมู่บ้าน ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะความต้องการของประชาชนในพื้นที่ในการจัดเรียงความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการ และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดของเทศบาล และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$, S.D.=1.29) จากผลการศึกษาในรายละเอียด การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค ของชุมชน/หมู่บ้าน ในการประชุมหรือการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เป็นเพราะการร่วมแสดงความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค ของชุมชน/หมู่บ้านนั้น เป็นวิธีการที่มีส่วนร่วมได้ง่ายที่สุดและสามารถสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนของเขตพื้นที่นั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน ขณะที่การมีส่วนร่วม ในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการของชุมชนในการประชุมหรือการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะการที่ประชาชนบางส่วนมีการฝากปัญหาและความคิดเห็นผ่านผู้นำชุมชนมา จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหา กิจกรรม/โครงการมีระดับการมีส่วนร่วมที่ลดลง และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$, S.D.=1.28) จากผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการของเทศบาลตามพัฒนาท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการของเทศบาลตามพัฒนาท้องถิ่น เช่น การประสานงานระหว่างประชาชนกับเทศบาล การให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เป็นเพราะอาจประชาชนในพื้นที่กับเทศบาลนั้น มีการร่วมงานกันมายาวนานทำให้มีความคุ้นชินและสนิทกับคนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของเทศบาล ขณะที่การมีส่วนร่วมในประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้คนในชุมชนเข้าร่วมในการประชุม การประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่

ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$, $S.D.=1.29$) ซึ่งเป็นด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด จากผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเสนอแนะการดำเนินโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เนื่องจากประชาชนมีความสนิทกับผู้นำชุมชน/และหมู่บ้าน เป็นชุมชน/หมู่บ้านที่มีความเข้มแข็ง จึงง่ายต่อการเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม/โครงการใดของเทศบาลหากมีการพบปัญหา เช่น โครงการก่อสร้างไม่ตรงตามที่ต้องการ กิจกรรม/โครงการที่จัดเวลาน้อยไป เป็นต้น ขณะที่การมีส่วนร่วมในการร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานของโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในกลุ่มของเอกชน เช่น พนักงานบริษัท-โรงงาน รับจ้างทั่วไป เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50 ของกลุ่มประชากรตัวอย่าง และส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุของวัยทำงาน คือ อายุ 31 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 59 ของกลุ่มประชากรตัวอย่าง อาจทำให้ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมตรวจสอบ เนื่องจากมีภาระงานต้องรับผิดชอบและเวลาว่างน้อย

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา กลุ่มอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และหมู่ที่อาศัย ที่ต่างกันมีการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ต่างกันหรือไม่ จากการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มี กลุ่มอายุ กลุ่มอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และหมู่ที่อาศัยที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนในแต่ละหมู่มีกลุ่มอายุที่มากน้อยไม่เหมือนกัน ซึ่งประชาชนในวัยเกษียณอายุและใกล้เคียงวัยเกษียณจะมีเวลาว่างและมีความยืดหยุ่นมากกว่าวัยทำงาน ประกอบกับประชาชนที่มีการประกอบอาชีพที่มีลักษณะเป็นงานประจำอาจไม่สะดวกในการเข้าร่วมหากต้องหยุดงาน ขณะที่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกันเนื่องจากระดับการศึกษาไม่ได้บ่งบอกถึงการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจนได้ แม้ว่าประชาชนที่ระดับการศึกษาต่างกันหากไม่ใส่ใจหรือให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการแผนพัฒนาท้องถิ่นก็มีระดับการมีส่วนร่วมที่ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบประชาชนที่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ต่างกันหรือไม่ จากการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกันมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน จากผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่า ประชาชนที่เคยเข้าร่วมและไม่เคยเข้าร่วมการประชุมหรือประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน โดยหากพิจารณาการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นจะพบว่า การที่ประชาชนเคยเข้าร่วมการประชุมหรือประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นทำให้ส่งผลถึงระดับการมีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจน อาจเป็นเพราะทำให้เกิดความคุ้นชินและง่ายต่อการเข้าร่วมครั้งต่อไป และประชาชนที่มีลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน มีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน โดยหากพิจารณาการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นออกเป็นรายคู่พบว่า ประชาชนที่เคย

เข้าร่วมการประชุมภาคท้องถิ่นและการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเอง และประชาชนที่ฝากปัญหาข้อคิดเห็นผ่านผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน มีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นสูงกว่าประชาชนที่ไม่เคยเข้าร่วม รวมทั้ง ประชาชนที่เคยเข้าร่วมการประชุมภาคท้องถิ่นและการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นสูงกว่าประชาชนที่ฝากปัญหาข้อคิดเห็นผ่านผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน ซึ่งประชาชนที่เคยเข้าร่วมการประชุมภาคท้องถิ่นและการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด เนื่องจากประชาชนที่เคยเข้าร่วมการประชุมภาคท้องถิ่นและการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองนั้น จะมีความคุ้นชินและเข้าใจกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และได้ออกความคิดเห็นของตนเองในที่ประชุมประชุมหรือที่ประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น มากกว่าผู้ที่ฝากข้อคิดเห็นผ่านผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน และผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วม ทำให้การมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นแตกต่างกัน

4. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ปัจจัยภายในบุคคล ปัจจัยการผลักดันจากบุคคลอื่น และปัจจัยที่เป็นผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น จากผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่า ปัจจัยภายในบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเพราะการที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในชุมชน/หมู่บ้านนั้น ๆ ทำให้เราเกิดความผูกพันในสถานที่ เป็นแรงผลักดันอยากให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ประกอบกับการมีตำแหน่ง เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการชุมชน/หมู่บ้าน กรรมการในการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเหมือนพันธะผูกพันในหน้าที่ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นหน้าที่หรือเป็นการพัฒนาแก้ไขปัญหาเขตพื้นที่ และเพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่คนในชุมชน จึงทำให้ปัจจัยภายในบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น และปัจจัยการผลักดันจากบุคคลอื่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเพราะการชักชวนจากบุคคลผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน และญาติหรือเพื่อน ทำให้การเกิดรับรู้ว่าการประชุมหรือมีประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่น ความเกรงใจเนื่องจากเป็นคนในชุมชน/หมู่บ้าน เดียวกัน ประกอบกับความเชื่อและไว้วางใจผลงานของผู้นำชุมชนหรือนายกเทศมนตรีซึ่งในกระบวนการประชามนั้นจำเป็นต้องมีตัวแทนในชุมชน/หมู่บ้านเข้าร่วม เพื่อให้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขับเคลื่อนไปได้จึงต้องอาศัยความเชื่อและไว้วางใจของประชาชน และปัจจัยที่เป็นผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเพราะการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือคนในชุมชน/หมู่บ้านนั้น มีความสำคัญหรือทำให้มีความสุข สนุก ในการทำอะไรบางอย่างด้วยกัน ประกอบกับอาจมีสิ่งของจูงใจในการเข้าร่วม เช่น มีการจัดเลี้ยงอาหารหรือของว่าง และมีการดูแลหรือบริการที่ดีให้แก่ประชาชนที่มาเข้าร่วม ทำให้ประชาชนอยากที่จะเข้าร่วมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่าจีนในปัจจุบันยังอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังมีอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน อีกทั้งหากพิจารณาจากการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นในรายด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสนอแนะข้อคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลที่ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว รวมถึงการร่วมตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมที่น้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นว่าผู้บริหารควรมีการประกาศผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยต้องมีการปรับปรุงข้อมูลการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ต่างๆ ผ่านช่องทางในการให้ประชาชนรับรู้ เช่น ผ่านช่องทางสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อโซเชียลมีเดีย ผ่านผู้นำชุมชน ผ่านการประชุมต่าง ๆ เป็นต้น รวมถึงอาจแต่งตั้งคณะทำงานในการตรวจสอบ โดยมีประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ร่วมกันตรวจสอบกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลที่ได้ดำเนินการ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและให้เกิดความโปร่งใสภายในองค์กร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลุ่มประชากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรศึกษาในลักษณะเชิงการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในรายละเอียดของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทราบระดับของความเข้าใจในรายละเอียดเพื่อที่จะได้ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้มีความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น

2.3 ควรให้มีการศึกษาเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของประชาชนรวมถึงผู้บริหารและผู้นำชุมชนโดยตรง เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาท้องถิ่นถึงมุมมองการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ที่มีหน้าที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง (References)

ปรัชญา เวสารัชช์. (2548). รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาชนบท. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2542. (2542, 17 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก 48.

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก 47-54.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก 1-3.

เทศบาลตำบลท่าจีน. (2564). แผนพัฒนาตำบลท่าจีน (พ.ศ. 2566-2570). สมุทรสาคร: เทศบาลตำบลท่าจีน.

Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1977). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University.